

Viden i Netværk

Danske Bank

Dansk PMI

December

København, den 2. januar 2004

Dansk PMI offentliggøres i et samarbejde mellem Dansk Indkøbs- og Logistik Forum og Danske Bank

For yderligere information:

Mette Hylleberg, DILF
33 21 16 66, mh@dilf.dk
www.dilf.dk

eller

Thomas Kyhl, Danske Bank
33 44 18 77, tky@danskebank.dk
www.danskebank.dk/
danskeanalyse

Fortsat fremgang i industrien

- Dansk PMI steg fra 59,1 i november til 63,1 i december, og indikerer dermed fortsat ganske kraftig vækst i industrien. Året 2003 blev således afsluttet med maner. Der er ingen tvivl om, at industrien vejrer morgenluft efter den generelt skuffende udvikling i 2001, 2002 og første halvdel af 2003. Vi skal således tilbage til 1999/2000 for at finde tilsvarende høje værdier for Dansk PMI.
- Det var særligt indekset for industriproduktion, som steg i december. Netop produktionsindekset er en rimelig god indikator for udviklingen i dansk økonomi. Med den seneste stigning i produktionsindekset er signalet om fremgang i dansk økonomi meget stærkt.
- Det var ikke kun produktionsindekset, der steg i december. Indekset for lagrer steg også. Dermed peger alle underindeks i Dansk PMI på fremgang. Sidst, at alle underindeks i Dansk PMI havde en værdi over 50, var i slutningen af 2000. Året 2000 var præget af høj økonomisk vækst, og de seneste måneders stabilt høje niveau for Dansk PMI giver håb om, at den økonomiske udvikling vil blive væsentlig bedre i år, end den var i 2003.
- Det er ikke alene Dansk PMI, som peger på fremgang i dansk økonomi. Danmarks Statistiks konjunkturbarometer indikerer således også vækst i dansk industri.
- Fremgangen i dansk industri, der er tydeligere og tydeligere i de økonomiske indikatorer, skal ses i lyset af vendingen i den internationale økonomi. Særligt amerikansk økonomi er vendt. BNP væksten blev over 8% i 3. kvartal (annualiseret), og amerikansk PMI indikerer, at væksten også bliver høj i 4. kvartal.

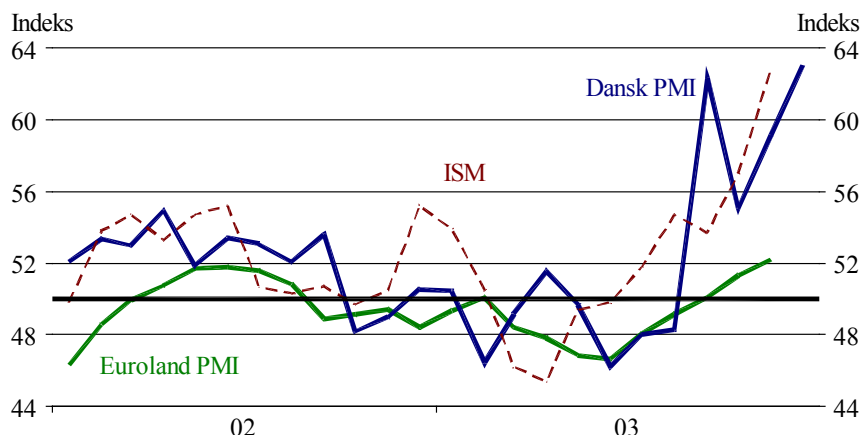
Dansk PMI

Indeks, sæsonkorrigeret	nov-03	dec-03
Dansk PMI.....	59,1	63,1
=0,30*Nye ordrer.....	63,9	62,2
+0,25*Produktion.....	63,8	75,4
+0,20*Beskæftigelse.....	58,1	59,3
+0,15*Leveringstid.....	51,0	56,3
+0,10*Lager.....	47,9	53,8

Indeksene er beregnet, så man får et indeks mellem 0 – 100 (halvdelen af de neutrale i % plus de positive i %). Er indekset, over 50 indikerer det ekspansion i økonomien.

Næste offentliggørelse:
Mandag den 2. februar 2004

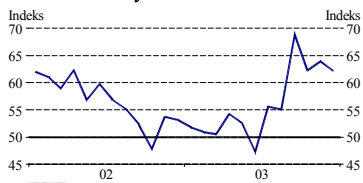
Dansk PMI ligger på et meget højt niveau

Dansk PMI offentliggøres hver måned i et samarbejde mellem Dansk Indkøbs- og Logistik Forum (DILF) og Danske Bank. Dansk PMI er baseret på en undersøgelse blandt danske industrivirksomheder (DILF's medlemmer) som repræsenterer mindst 10% af den samlede industriomsætning i Danmark. Dansk PMI var tidligere kendt som DILF's industribarometer i ikke-sæsonkorrigeret form. Danske Bank har ikke adgang til de enkelte medlemmers svar. Dansk PMI er baseret på samme metode som PMI-indeksene i andre lande herunder for eksempel det amerikanske PMI fra ISM og Euroland PMI. Eftertryk er tilladt ved tydelig kildeangivelse

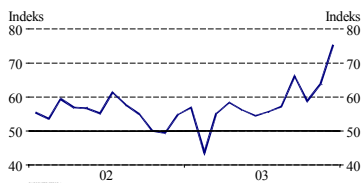
Stadig stigende industriaktivitet

Nye ordrer

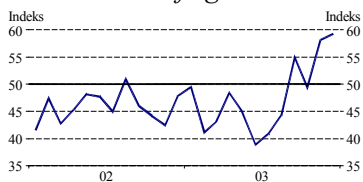
Underindekset for nye ordrer faldt en anelse fra november til december. Indekset havde således i december en værdi på 62,2 mod 63,9 i november. Faldet i indekset for nye ordrer er imidlertid så beskedent, at der vel primært er tale om en stabilisering på et højt niveau. I de sidste tre måneder af 2003 var indekset for nye ordrer således relativt stabilt i størrelsesordenen 62-64. Der er tale om et markant brud med udviklingen i midten af året, hvor indekset bundede i juli med en værdi under 50.

Produktion

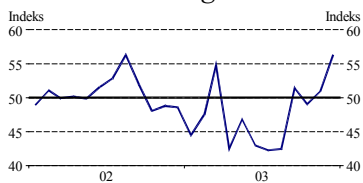
Industrivirksomhederne har til gengæld registreret stor fremgang i produktionen i december. Produktionsindekset steg således fra 63,8 i november til 75,4 i december. Vi skal tilbage til slutningen af 1999 for at finde en højere indekseværdi. Det er dog tvivlsomt, om produktionsindekset kan holde det meget høje niveau i de kommende måneder. Selv om der er et økonomisk opsving på vej, vil blandt andet den svage dollar bevirke, at der næppe bliver tale om et meget kraftigt industriopsving.

Beskæftigelse

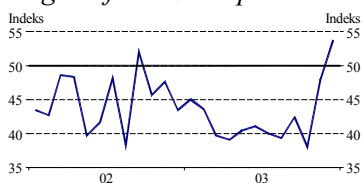
For nu anden måned i træk peger beskæftigelsesindekset på fremgang i beskæftigelsen i industrien. Vi skal tilbage til slutningen af 2000 for at finde en tilsvarende periode, hvor indekset for beskæftigelsen i to måneder i træk peger på fremgang. Vi skal dog et år længere tilbage, nemlig til slutningen af 1999 for at finde et tidspunkt, hvor signalet om øget beskæftigelse i industrien er så stærkt som nu.

Leveringstid

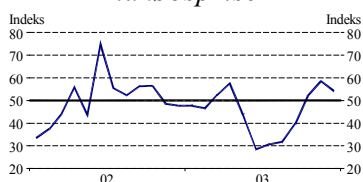
Leveringstidsindekset signalerer længere leveringstid. Indekset steg således fra 51,0 i oktober til 56,3 i december måned. Indekset er opgjort således, at et niveau under 50 angiver, at virksomhederne rapporterer en kortere leveringstid end tidligere, mens et niveau over 50 angiver en længere leveringstid. Alt andet lige er en længere leveringstid et signal om stigende aktivitet.

Lager af indkøbte produkter

Gennem hele 2003 har industrivirksomhederne angivet, at de har reduceret deres lagre. I november steg indekset imidlertid kraftigt fra 38,0 til 47,9, og fremgangen er fortsat i december, hvor indekset for første gang i over et år med en værdi på 53,8 var over de magiske 50. Virksomhederne melder således nu om stigende lagre. Meget tyder således på, at optimismen er ved at vende tilbage til de danske virksomheder.

Indkøbspriser

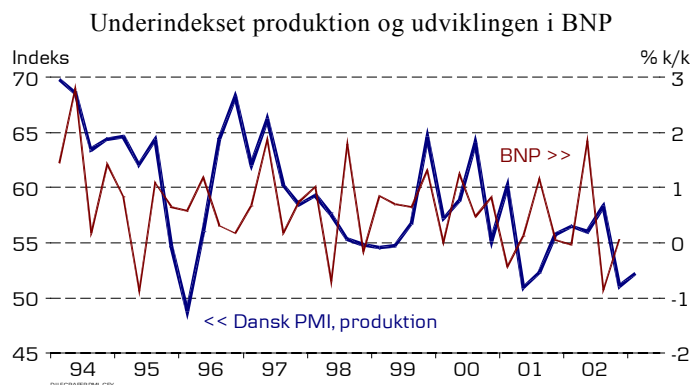

Underindekset for indkøbspriser fastholdt i december måned de seneste måneders niveau. Efter seks måneder med stigende indeks for indkøbspriser, synes indekset for indkøbspriser således at have stabiliseret sig på den rigtige side af 50. Indekset faldt således fra 58,6 i november til 54,1 i december. En indekseværdi over 50 signalerer stigende aktivitet, da en større efterspørgsel vil presse indkøbspriserne opad. Imidlertid er indkøbspriserne også meget afhængige af råvarepriserne, som kan være meget volatile. Indekset indgår ikke i det overordnede indeks i Dansk PMI.

Hvad er Dansk PMI?

Dansk PMI er ikke en decideret forventningsindikator, men er derimod baseret på besvarelsen af spørgsmål omkring virksomhedens faktiske aktivitet. Dermed adskiller Dansk PMI sig fra for eksempel industriens konjunkturbarometer fra Danmarks Statistik, som omfatter virksomhedernes vurdering af både faktiske forhold og deres forventninger til den nærmeste fremtid. Dansk PMI indeholder kun en slags produktionsforventninger i form af underindekset for nye ordrer.

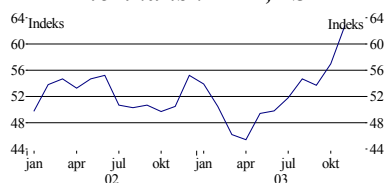
Forskellen har en vis betydning i fortolkningen af tallene. Dansk PMI må formodes at være bedst til at vurdere aktiviteten i den nuværende periode, mens konjunkturbarometeret må være bedst til at vurdere aktiviteten i den kommende periode. Som indikator kan Dansk PMI fortælle mest om for eksempel produktionen lige nu, mens konjunkturbarometeret i højere grad vil være ledende for industriens produktionen i næste måned. Det gør dog ikke Dansk PMI til en dårligere indikator, idet de fleste statistikker offentliggøres med en vis forsinkelse. Tværtimod vil Dansk PMI være mindre udsat for kraftige fald som følge af for eksempel usikkerhed på grund af faldende aktiekurser. Et sådant kraftigt fald giver sig ikke altid udslag i et fald i den realøkonomiske aktivitet.

Underindekset for produktion i Dansk PMI kan vises at være en udemærket indikator for, hvordan den samlede økonomiske aktivitet i Danmark udvikler sig. Ovenstående figur illustrerer sammenhængen mellem underindekset produktion i Dansk PMI og kvartalsstigningstakten i den samlede økonomiske aktivitet (BNP). Dansk PMI er i sig selv en ændringsvariabel (virksomhederne spørges om situationen i den nuværende måned i forhold til den seneste måned), hvilket betyder, at der eksisterer en sammenhæng mellem niveauet for indekset og ændringen i BNP.

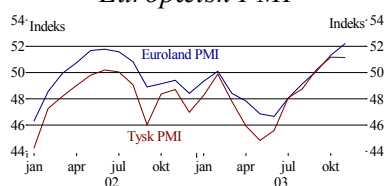
Udenlandske industribarometre

Amerikansk PMI, ISM

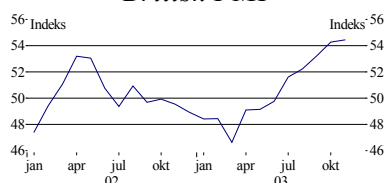
I starten af året var erhvervsaktiviteten på et højt niveau i USA, men stigende oliepriser, faldende aktiekurser og frygten for konsekvenserne af den forestående Irak-krig fik erhvervsaktiviteten til at falde kraftigt i februar og marts. Krig blev hurtigere overstået, end de fleste havde frygtet, og olieprisen vendte tilbage til et mere normalt niveau. I maj begyndte den amerikanske erhvervsaktivitet at vise positive takter, og den er stort set steget lige siden. I november havde ISM en værdi på 62,8, hvilket peger på meget kraftig fremgang i den amerikanske industri.

Europæisk PMI

Europa blev ligeledes ramt af den generelle økonomiske usikkerhed i forbindelse med Irak-krigen, men den europæiske erhvervsaktivitet var ikke oppe på samme høje niveau som den amerikanske. Bedringen i den amerikanske industri har heller ikke bredt sig mærkbart til Europa. Det skyldes, at styrkelsen af euroen har gjort europæiske varer dyrere relativt til amerikanske varer. Det lider de europæiske eksportører fortsat under, og den europæiske erhvervsaktivitet har stort set ligget under 50 hele året. Europa er dog de seneste måneder kommet lidt med, og i november kravlede Euroland PMI op på 52,2.

Britisk PMI

Det globale industriopsving er ikke gået uden om Storbritannien. Britisk PMI er i klar bedring, og indekset peger nu igen på fremgang. Der er endvidere håb om yderligere fremgang i løbet af de kommende måneder, i takt med at de internationale konjunkturer forbedres. De seneste års svækkelse af pundet vil også hjælpe de britiske virksomheder i nogen tid endnu. En fortsat robust indenlandsk økonomi gør tillige sit til, at den britiske fremstillingssektor går i mod lysere tider. I november nåede indekset op på et niveau på 54,5.

Oversigtstabel

Indeks, sæsonkorrigeret	jan-03	feb-03	mar-03	apr-03	maj-03	jun-03	jul-03	aug-03	sep-03	okt-03	nov-03	dec-03
Dansk PMI.....	50,4	46,4	49,2	51,6	49,7	46,2	48,0	48,3	62,3	55,1	59,1	63,1
Nye ordrer.....	51,8	50,9	50,5	54,2	52,5	47,2	55,6	55,1	68,8	62,3	63,9	62,2
Produktion.....	56,9	43,6	55,0	58,4	56,2	54,5	55,6	57,1	66,2	58,8	63,8	75,4
Beskæftigelse.....	49,5	41,1	43,1	48,4	45,0	38,9	40,8	44,3	54,9	49,4	58,1	59,3
Leverandørers leveringstid.....	44,5	47,5	54,8	42,5	46,8	42,9	42,3	42,5	51,5	49,0	51,0	56,3
Lager af indkøbte produkter.....	45,0	43,5	39,7	39,1	40,5	41,1	40,0	39,4	42,4	38,0	47,9	53,8
Indkøbspriser.....	47,6	46,5	52,4	57,6	44,1	28,5	30,6	31,6	39,8	52,0	58,6	54,1
Indkøbt mængde.....	51,3	47,2	51,6	67,2	50,2	42,9	41,1	45,8	68,1	54,0	64,3	63,4
Lager af slutprodukter.....	49,5	43,8	49,0	45,9	46,0	45,5	49,1	46,2	51,3	48,3	46,3	46,2